

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاونت امور فرهنگی
دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی

چالش‌های فراروی صنعت نشر در ایران: مطالعه آینده‌پژوهی ده ساله

دکتر مه‌سان حاجی‌زین‌العابدینی

دکتر درتغی همت

مهرحمانی

زهراکشکار

زیرنظر:

ابراهیم حیدری

آبان ۱۳۹۸

عنوان و نام پدیدآور: چالش‌های فراروی صنعت نشر در ایران: مطالعه آینده پژوهی ده ساله / محسن حاجی‌زین‌العابدینی...
[و دیگران]؛ زیر نظر ابراهیم حیدری؛ ویراستار سجاد جمشیدیان؛ به سفارش دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و کتابخوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

مشخصات نشر: تهران: نشر مورخان، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۲۸ ص:، جدول.

شابک: 978-622-6716-07-9

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: نویسندگان محسن حاجی‌زین‌العابدینی، مرتضی همت، میثم رحمانی، زهرا کشتکار.

یادداشت: کتابنامه: ص: ۱۲۱.

موضوع: نشر و ناشران -- ایران -- آینده‌نگری -- نمونه‌پژوهی

موضوع: Publishers and publishing -- Iran -- Forecasting -- Case studies

موضوع: نشر و ناشران -- ایران -- نمونه‌پژوهی

موضوع: Publishers and publishing -- Iran -- Case studies

موضوع: نشر و ناشران -- ایران -- مصاحبه‌ها

موضوع: Publishers and publishing -- Iran -- Interviews

شناسه افزوده: حاجی‌زین‌العابدینی، محسن - ۱۳۵۲ -

شناسه افزوده: حیدری، ابراهیم - ۱۳۵۷ -

شناسه افزوده: ایران. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و کتابخوانی

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاون امور فرهنگی
دفتر مطالعات برنامه‌ریزی فرهنگی

عنوان کتاب:	چالش‌های فراروی صنعت نشر در ایران: مطالعه آینده پژوهی ده ساله
نویسنده:	دکتر محسن حاجی‌زین‌العابدینی
زیر نظر:	ابراهیم حیدری
ویراستار:	سجاد جمشیدیان
ناشر:	مورخان
امور همبردی:	امیر نیکبخت - حمید جوکار
تاریخ چاپ:	اول ۱۳۹۸
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۶۷۱۶-۰۷-۹
به سفارش:	دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و کتابخوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
نمایان:	خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان فجر، نبش کیهان، ساختمان فجر، طبقه سوم، دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و کتابخوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
تلفن:	۸۸۳۴۲۹۸۰

فهرست مطالب

۹.....	سخن آغازین
۱۱.....	مقدمه
۱۳.....	فصل اول: معرفی پژوهش
۱۵.....	مقدمه
۱۸.....	بیان مسأله
۱۹.....	اهداف پژوهش
۱۹.....	پرسش‌های پژوهش
۲۰.....	تعاریف مفهومی و عملیاتی
۲۰.....	صنعت نشر
۲۱.....	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش
۲۳.....	مقدمه
۲۳.....	صنعت نشر
۲۴.....	سیر تاریخی فناوری نشر
۲۵.....	دوره پیش از چاپ (دست‌نویس)
۲۶.....	دوره بعد از چاپ (تولید مکانیکی)
۲۶.....	تولید دیجیتال کتاب
۲۷.....	نشر سنتی در مقابل نشر الکترونیکی

۲۹	زنجیره اطلاعات در صنعت نشر
۳۰	زنجیره اطلاعات در نشر سنتی
۳۰	زنجیره اطلاعات در نشر الکترونیکی
۳۱	نشر الکترونیک
۳۳	صنعت نشر کتاب
۳۵	تحول در صنعت نشر
۳۸	فرصت‌های موجود برای صنعت نشر
۳۸	تقویت
۳۹	رسمه
۴۱	تجربه
۴۲	تعهد
۴۳	برنامه ریزی ابجدی در صنعت نشر
۴۷	چالش‌های صنعت نشر
۴۸	چالش‌های تفریحات دیجیتال
۴۸	چالش‌های جهانی سازی
۴۹	چالش‌های تغییر فناوری
۴۹	چالش‌های عصر دانش
۵۰	تلاطم‌های اجتماعی
۵۰	چالش‌های تغییر سازمانی
۵۱	پیشرفت فناوریانه
۵۲	انفجار محتوا
۵۲	تصور نادرست از صنعت نشر
۵۳	حق مؤلف
۵۶	توزیع
۵۶	اقتصاد نشر
۵۸	نقش بخش دولتی و خصوصی در صنعت نشر
۵۹	ممیزی
۶۰	ترویج کتاب‌خوانی و تأثیر آن بر افزایش تقاضا
۶۱	پیشینه پژوهش
۶۱	پیشینه پژوهش در داخل کشور
۶۴	پیشینه پژوهش در خارج از کشور
۶۷	فصل سوم: روش پژوهش
۶۹	مقدمه

۶۹	روش پژوهش
۶۹	نوع پژوهش
۶۹	جامعه پژوهش
۶۹	روش نمونه‌گیری
۷۰	ابزار گردآوری داده‌ها
۷۰	روش گردآوری داده‌ها
۷۰	روش تحلیل داده‌ها
۷۱	قابلیت اطمینان داده‌های مطالعه
۷۱	حدودیت‌های پژوهش

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش ۷۳

۷۵	مقدمه
۷۵	نتایج
۷۸	درون‌مایه ۱: اقتصاد و صنعت نشر
۷۸	وضعیت موجود اقتصاد و صنعت نشر ایران
۸۰	نیازمندی‌های آینده اقتصاد صنعت نشر ایران
۸۵	درون‌مایه ۲: فناوری در صنعت نشر
۸۶	وضعیت موجود فناوری در صنعت نشر ایران
۸۸	نیازمندی‌های آینده در فناوری صنعت نشر ایران
۹۰	چالش‌های پیش روی صنعت نشر ایران از منظر فناوری
۹۱	عدم راهکارهای مناسب برای خرید تجهیزات پیشرفت صنعت نشر
۹۱	نبود قوانین و چارچوب‌های مناسب برای گسترش نشر الکترونیک
۹۲	ضعف در سازوکارهای تجارت الکترونیک در صنعت نشر
۹۲	درون‌مایه ۳: سیاست در صنعت نشر
۹۳	وضعیت موجود سیاست در صنعت نشر ایران
۹۵	پیش‌نیازهای سیاست‌گذاری در صنعت نشر ایران
۹۵	نیازمندی‌های آینده در مسائل سیاستی صنعت نشر ایران
۹۷	چالش‌های پیش روی صنعت نشر ایران از منظر سیاست و راهبرد
۹۸	درون‌مایه ۴: مسائل اجتماعی در صنعت نشر
۹۹	وضعیت موجود مسائل اجتماعی در صنعت نشر ایران
۱۰۰	نیازمندی‌های آینده در مسائل اجتماعی در صنعت نشر ایران
۱۰۱	چالش‌های پیش روی صنعت نشر ایران از منظر وضعیت اجتماعی

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری	۱۰۵
مقدمه	۱۰۷
بحث	۱۰۷
پاسخ به پرسش های پژوهش	۱۱۲
پرسش اول: وضعیت موجود صنعت نشر ایران از منظر اقتصادی، فناوری، سیاسی و اجتماعی چگونه است؟	۱۱۲
پرسش دوم: نیازمندی های آینده صنعت نشر ایران بر اساس ویژگی های اقتصادی، فناوری، سیاسی و اجتماعی چیست؟	۱۱۳
پرسش سوم: چالش های فراروری صنعت نشر ایران از منظر اقتصادی، فناوری، سیاسی و اجتماعی کدام اند؟	۱۱۳
نتیجه گیری	۱۱۴
پیشنهادها بر اساس یافته های پژوهش	۱۱۵
پیشنهادها برای پرسش های آتی	۱۱۵
فهرست منابع	۱۱۷
فهرست منابع	۱۱۹
پیوست ۱. راهنمای مصاحبه	۱۲۵
پیوست ۲. فرم رضایت آگاهانه در پرسش / بحث انجام مصاحبه	۱۲۶

سخن آخرین

پژوهش‌های کاربردی در دستگاه‌های دولتی برای بهبود وضع موجود هستند. این پژوهش‌ها ضمن ارائه تصویری از گذشته، با بررسی ضعف‌ها و کاستی‌ها افق‌های جدیدی را پیش رویمان می‌گشایند.

با این حال، روند طولانی انجام یک پژوهش از یک سو و هزینه بالا، پیچیدگی و فاصله‌ای که میان پژوهش‌های علمی و آکادمیک با مسائل و مشکلات اجرایی وجود دارد، معمولاً مانع تبدیل پژوهش‌ها به متن‌های سیاستی یا برنامه‌ای تأثیرگذار در سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی می‌شود. تدوین گزارش‌های کارشناسی و راهبردی، راه میانه‌ای است که هم‌زمان را کوتاه‌تر می‌کند و هم به آسانی به متن‌های سیاستی و برنامه‌ای تبدیل می‌شود. گزارش کارشناسی را می‌توان اگرچه ادبیاتی نسبتاً غنی در کشورهای توسعه‌یافته دارد، اما در کشور ما سازگاری با اشیای چندانی با آن ندارند و اقبال چندانی به این شکل از گزارش نشان نمی‌دهند.

با توجه به این کاستی، دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی در سه سال گذشته با استفاده از تجربه‌های ملی و جهانی، تدوین گزارش‌های کارشناسی و راهبردی در خصوص مسائل فرهنگی حوزه معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را در دستور کار خود قرار داد.

این گزارش‌ها که توسط کارشناسان و متخصصان حوزه‌های مطالعاتی تهیه می‌شود به بیانی ساده و روشن مسائل مورد مطالعه را توضیح می‌دهند و رویکردهای سازمان در حل مشکل و راهکارهای پیشنهادی برای حل یا برون رفت از مشکل را مورد موشکافی قرار می‌دهند یا راه حل‌های جدیدی پیشنهاد می‌دهند و نتایج حاصله در اختیار ذی‌نفعان، تصمیم‌گیران و مدیران ذی‌ربط قرار می‌گیرد تا نقش مؤثری در انتخاب بهتر، و مؤثرترین راه‌ها باز کند.

انجمن ارائه می‌شود، یکی از گزارش‌هایی است که به عنوان پایه‌ای برای بحث و ارزیابی بیشتر تهیه شده است. این گزارش در کنار بررسی وضع فعلی به ارائه راهکارهای مناسب برای حل مسائل می‌پردازد. بدیهی است با بحث و بررسی این متن و نقد پیشنهادها ارائه شده، می‌توان به توافق درباره راهکارهای درست دست یافت و آن را به متن اصلی ساسی و برنامه‌ای تأثیرگذار در ساختارها تبدیل کرد.

با این هدف، نسخه‌هایی از این گزارش در دسترس مدیران، دست‌اندرکاران و ذی‌نفعان قرار می‌گیرد تا شروعی برای گسترش سازنده در این حوزه باشد.

دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی